

Veikėjo paveikslas

! Pasakojime veikėjai kalbasi, keliauja, patiria įvairių nuotykių, išgyvena jausmus, kažko siekia, kažką sprendžia. Veikėjų būna įvairių. Vieni padeda kitiems, yra linksmi, geranoriški. Kiti ne visada elgiasi teisingai. O dar kitų veikėjų elgesys gali keistis. Suprasti, koks veikėjas yra, kaip jis sutarė su kitais veikėjais, kaip keitėsi, su kokiais sunkumais susidūrė ir kaip juos įveikė, padės **veikėjo paveikslas**.

Užduotis. Perskaityk tekstą.

Vienas mieste

Pavalgęs Dinozauras išėjo ieškoti draugų.

Kad niekas neatimtų skrybėlės, jis gatvę žengė išdidžiai pakėlęs galvą. Nuo jo žingsnių dundėjo visas miestas. Dėl drąsumo murmėjo sau po nosimi dainelę:

– Kas pats stipriausias iš visų?

Tai aš, tai aš, ne tu!

Esu toks kietas net baisu,

Tik reikia man draugų!

Kartais trinkteldavo uodega per medį, o sykį pasilenkęs garsiai sumurkė kūdikiui, gulinčiam vežimėlyje. Tas atsibudo ir ėmė verkti.

Norėdamas pasirodyti šauniausias pasaulyje, Dinozauras nukando troleibuso laidą ir susirišo iš jo šokdynę. Šokinėdamas griovė viską aplinkui.

Greitai gandas apie piktąjį Dinozaurą pasklido po visą miestą. Žmonės užsidarė namuose, užsidangstė langus, suslėpė vaikus. Kiti sėdo į mašinas ir išvažiavo kuo toliau iš šitos baisios vietos. Miestas liko visai tuščias – nebebuvo su kuo draugauti.

– Kaip keista, – stebėjosi Dinozauras, – esu toks stiprus ir galingas, o niekas su manimi nenori draugauti.

Pagal J. Baltrukonytę. *Blynai spintoje. Stebuklų namo istorijos*. Vilnius: Alma littera, 2015.

Veikėjas

Ką veikėjas veikė?

Ką veikėjas kalbėjo ir mąstė?

Ar veikėjo elgesys keitėsi?

Kaip kiti elgėsi susidūrę su veikėju?

Su kokia problema* susidūrė veikėjas?
Ko jam trūko?

Kaip veikėjas savo problemą
sprendė?

* Problema – iškilęs uždavinys, rūpestis, sunkumas.

- Veikėjui nepavyko išspręsti savo problemos – susirasti draugų.
Paaiškink, **ką jis darė ne taip.**

- Patark dinozaurui, **ką jis turėtų daryti**, kad susirastų draugų.

Skirk teigiamus ir neigiamus veikėjus

- Pagal tai, kaip veikėjas elgiasi, ką jis daro ir sako, galima nusakyti, koks veikėjas yra.
- **Veikėjo vidinės savybės** gali būti **teigiamos**, jeigu jis elgiasi tinkamai, pavyzdžiui, yra draugiškas, mandagus, drąsus, tvarkingas, ir **neigiamos**, jeigu veikėjas savo elgesiu sukelia sau ir kitiems rūpesčių, pavyzdžiui, yra išdykęs, žiaurus, bailus, tingus ar kt.

Užduotis. Iš pateikto savybių sąrašo išrink **tris**, kurios tinka veikėjui **Dinozaurui** ir užpildyk lentelės skiltį **veikėjo savybės**. Kitoje skiltyje paaiškink, kodėl taip manai – iš teksto išrink žodžius, kurie tas veikėjo savybes įrodo.

mandagus išdykęs tvarkingas
švelnus
draugiškas stiprus
bailus nemandagus
linksmas

Veikėjas _____

Veikėjo savybės	Pagrindimas teksto žodžiais
1 savybė:	
2 savybė:	
3 savybė:	

- Dinozauras iš tikrųjų nebuvo *drąsus*, jis tik norėjo toks atrodyti. Paaiškink tai teksto žodžiais.

- Tekste parašyta: *Greitai gandas apie piktąjį Dinozaurą pasklido po visą miestą*. Ar Dinozauras iš tikrųjų buvo piktas? Paaiškink savo nuomonę.

- Kaip tu ieškotum draugų, jeigu būtum šios pasakos veikėjas Dinozauras?

- Koks galėtų būti šios pasakos tęsinys? Nupiešk jį.

papasakok apie veikėją veikėjo vardu

- Tekstuose yra ne tik veikėjai, bet ir pasakotojas, kuris nuo pradžios iki pabaigos pasakoja, kas nutinka. Vienuose tekstuose pasakotojas yra kuris nors veikėjas, kituose – autorius arba kas nors kitas.
- Vieni veikėjai nuolat dalyvauja pasakojimo įvykiuose, kiti pasirodo trumpam. Pagal tai veikėjai skirstomi į **pagrindinius** ir **kitus**.
- Įsijausti į veikėjo vaidmenį ir veikėją pristatyti padės pasakojimas apie veikėją veikėjo vardu.

Užduotis. Perskaityk tekstą.

Aš esu katinas Murkllys. Mano kailis juodas su baltu ir labai švelnus. Turiu vieną baltą letenėlę ir ryškią baltą dėmelę ant kaktos.

Kai buvau mažas, laksčiau kieme su dar penkiais savo broliais ir seserimis. Kartu žaidėme gaudynių, laipiojome medžiais, o kartais net užsi-
vydavome kiemo riebiausią vištą. Pavargę įsitaisydavome ant šeimininko
sofos ir saldžiai miegodavome.

Kartą pas šeimininkus į svečius atvažiavo jų anūkėlė Rūtelė. Ji žaidė su manimi visą vasarą, o paskui išsivežė į miestą. Nuo to laiko aš gyvenu dideliame bute su balkonu ir esu miesto katinas.

Užduotis. Tekste pabrauk visus pasakojimo veikėjus. Surašyk juos.

• Kas yra šio teksto **pasakotojas**? _____

• Ar pasakotojas yra teksto veikėjas? ☐ Taip ☐ Ne

• Kuris veikėjas yra **pagrindinis**? _____

• Kaip supratai, kad jis yra pagrindinis veikėjas? _____